

Beslisnota voor de raad

Datum 20 september 2023

Openbaar

Onderwerp Tarieven Afvalstoffenheffing 2024
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder P. Guldemon
Informant Marco Kruizinga
Afdeling Leefomgeving en Mobiliteit
Telefoon (038) 498 2405
Email M.Kruizinga@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 7.3.1 Zwolle zonder afval; uit het afval van vandaag ontstaan de grondstoffen van morgen
Begroting wijzigen Ja
Dekking ten laste van Voorziening Afvalstoffenheffing

Bijlagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de berekening van de Afvalstoffenheffing voor eenpersoonshuishoudens (EPH) en meerpersoonshuishoudens (MPH) in de verhouding 80-100 op het vaste deel van de Afvalstoffenheffing. In lijn hiermee het tarief voor het vaste deel van het tarief van de Afvalstoffenheffing vast te stellen op:

Type huishouden	Tarief 2024	Tarief 2023
Eenpersoonshuishouden (EPH)	€ 209,13	€ 233,77
Meerpersoonshuishouden (MPH)	€ 261,41	€ 250,57

2. Het tarief voor het variabele deel van de Afvalstoffenheffing per aanbieding vast te stellen op:

Categorie inzamelmiddel	Tarief 2024	Tarief 2023
aanbieding 30 liter restafval per keer (pilot)	€ 0,83	€ 0,85
aanbieding 40 liter restafval per keer (pilot)	€ 1,10	€ 1,13
aanbieding 60 liter restafval per keer	€ 1,65	€ 1,70
aanbieding 80 liter restafval per keer (binnenstad)	€ 2,20	€ 2,30
aanbieding restafval minicontainer per keer (240 liter, buitengebied)	€ 9,90	€ 10,20

3. Kennis nemen van de wijze waarop er in de begroting van 2024 (en verder) wordt omgegaan met de schommelingen in de vergoeding voor oud papier en karton (OPK). Op begrotingsbasis wordt uitgegaan van een gemiddelde vergoeding op basis van de laatste tien jaar waar bij de financiële afsluiting van het jaar de verschillen tussen dit gemiddelde en de werkelijke vergoeding worden verrekend met de (egalisatie)voorziening afval.

Datum 20 september 2023

Inleiding

De invoering van het tarief op restafval dit jaar heeft gezorgd voor een aanzienlijke vermindering van het restafval in Zwolle. De daling in het eerste kwartaal van 2023 is in het tweede kwartaal doorgezet. Vorig jaar gooiden Zwollenaren nog 164 kilo fijn restafval per persoon in de container, dit jaar komt dat naar verwachting uit op 96 kilo. Dat is inclusief het afval van luiers en incontinentiemateriaal. Dat is een daling van ruim 40% en daarmee lijkt het doel van 100 kilo per persoon dit jaar gehaald te worden. Tegelijk is de hoeveelheid gescheiden ingezamelde grondstoffen, zoals gft, pmd (plastic, metaal en drankverpakkingen) en oud papier en karton gestegen. Vorig jaar werd 51% van al het huishoudelijk afval in Zwolle gescheiden, dat zal dit jaar naar verwachting op 66% uitkomen.

Sinds de invoering van het tarief op restafval wordt, met name door eenpersoonshuishoudens (EPH), gevraagd hoe de verdeling van het vaste tarief tot stand is gekomen. Zij ervaren de huidige berekeningssystematiek als onrechtvaardig. In deze systematiek wordt ervanuit gegaan dat de Afvalstoffenheffing van eenpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden (MPH) in een verhouding van 80 – 100 is, zoals ook voor de invoering van het tarief op restafval het geval was. Hierbij is uitgegaan van de uiteindelijke hoogte van de heffing. Het vaste tarief en het variabele tarief zijn bij elkaar zijn opgeteld en er is uitgegaan van 14 aanbiedingen restafval voor de eenpersoonshuishoudens en 42 aanbiedingen voor de meerpersoonshuishoudens. Dit alles in ogenschouw nemend bleek uit de debatronde van 11 juli jl. dat er behoefte is aan een voorstel voor aanpassing van de Afvalstoffenheffing. Dit voorstel geeft hier inhoud aan. Gelijktijdig stellen wij u voor om in te stemmen met nieuwe variabele tarieven en een andere systematiek voor de fluctuatie in de papieropbrengsten. De resultaten van het eerste half jaar 'Tarief op restafval' zijn positief en bieden ruimte om de gemiddelde heffing te verlagen.

Beoogd effect

Met een andere verdeling van het vaste tarief voor de Afvalstoffenheffing wordt tegemoetgekomen aan de wens van EPH voor een meer gelijkmatige verdeling van de afvalbeheerskosten. Met het voorstel voor een andere verrekening van de opbrengsten van oud papier beogen we extreme schommelingen van de Afvalstoffenheffing te voorkomen.

Argumenten

1.1 Afvalscheiding loont

De invoering van het tarief op restafval heeft als doel om de hoeveelheid restafval omlaag te krijgen door meer en beter grondstoffen te scheiden. Behalve dat hiermee meer grondstoffen worden gerecycled, heeft dit ook een positief effect op de hoogte van de Afvalstoffenheffing. Vooraf is aangegeven dat de kosten voor met name het verwerken van restafval steeds hoger worden. Door een betere afvalscheiding zijn de kosten beter in de hand te houden. Hierdoor daalt de gemiddelde Afvalstoffenheffing van het vaste deel van het tarief (voor alle huishoudens) van € 244,46 in 2023 naar € 241,36 in 2024 (inclusief inflatiecorrectie). Dit is een direct gevolg van de betere afvalscheiding.

1.2 De verhouding in de Afvalstoffenheffing van 2023 vasthouden zorgt voor een daling van het vaste deel van de Afvalstoffenheffing voor alle huishoudens.

Het onderscheid in het vaste deel van het tarief van de Afvalstoffenheffing in 2023 staat in een verhouding van 93 – 100. Als het tarief voor 2024 (gemiddeld € 241,36) met de kostenbesparing en de inflatie wordt gecorrigeerd dan daalt de Afvalstoffenheffing voor het vaste deel voor een EPH naar € 232,29 en naar MPH € 247,-. Dit is in onderstaande tabel weergegeven.

Datum 20 september 2023

Vaste deel Afvalstoffenheffing verhouding 93-100		
	2023	2024
EPH	€ 233,77	€ 232,29
MPH	€ 250,57	€ 247,00

1.3 Vaste deel Afvalstoffenheffing is niet exact toe te rekenen

De vaste kosten zijn niet 1-op-1 toe te wijzen aan een een- of meerpersoonshuishouden. Alle huishoudens mogen bijvoorbeeld evenveel afval wegbrengen naar het milieubrengstation. Iedereen kan gebruik maken van de voorzieningen voor de inzameling van glas, textiel en restafval. Naar verhouding is er meer maatwerk nodig in compacte bouw en compacte buurten, alwaar meer EPH aanwezig zijn.

De verhouding 80 – 100 is een financieel gekozen uitgangspunt. Een dergelijk onderscheid wordt in andere gemeenten met een tarief op restafval niet of nauwelijks gemaakt.

1.4 Een verhouding van 80-100 voor EPH en MPH in het vaste deel van het tarief Afvalstoffenheffing zorgt voor een daling van het vastrecht van de EPH en een stijging van het vastrecht voor de MPH.

Bij de invoering van het tarief op restafval is uitgegaan van de afspraken dat de hoogte van de Afvalstoffenheffing in totaal is verdeeld in een verhouding 80 - 100 tussen EPH en MPH. Er is uitgegaan dat een EPH veel minder vaak restafval aanbiedt dan een MPH (14 – 42 keer). Het gevolg is dat het vaste deel van het tarief in 2023 voor een EPH (€ 233,77) bijna net zo hoog als dat van een MPH (€ 250,57). De verhouding tussen EPH en MPH voor het vaste deel is dan 93 - 100.

Veel eenpersoonshuishoudens hebben aangegeven dit oneerlijk te vinden. Zij zijn van mening dat een EPH met deze tariefstelling zwaarder worden belast dan een MPH. Door het vaste deel van de Afvalstoffenheffing te verdelen in een verhouding van 80 - 100, wordt tegemoet gekomen aan dit gevoel. Aangezien alle afvalbeheerkosten worden betaald uit de opbrengsten van de Afvalstoffenheffing, is het gevolg dat als EPH minder bijdragen aan het vaste deel van het tarief, de MPH automatisch meer gaan betalen. Dit is in onderstaande tabel weergegeven.

Vaste deel Afvalstoffenheffing verhouding 80-100		
	2023	2024
EPH	€ 233,77	€ 209,13
MPH	€ 250,57	€ 261,41

2.1 Variabel tarief kan iets omlaag

Bij het berekenen van het tarief Afvalstoffenheffing 2023 is behoudend gerekend om tegenvallers op te kunnen vangen. Daarin werden alleen de verwerkingslasten (incl. afkeur pmd en gft), de logistieke kosten voor restafval en luiers en de diftar-functionaliteit meegenomen. De logistieke kosten voor restafval zijn, door de reductie van de hoeveelheid restafval, een stuk lager geworden. De vergoedingen voor de ingezamelde grondstoffen zijn gestegen door betere afvalscheiding. Voor 2024 worden ook de kosten voor reiniging en inzet van Toezicht Openbare Ruimte (TOR) tegen

Datum 20 september 2023

bijplaatsingen, de meerkosten van GBLT en de kwaliteitscontrole restafval/grondstoffen (dit hoort allemaal bij het restafval) het variabele tarief meegenomen. Hiermee komt het variabele tarief voor een 60L container op € 1,65.

3.1 Oudpapierprijs schommelt en heeft invloed op fluctuatie van de heffing

De vergoeding die we krijgen voor de inzameling van grondstoffen is afhankelijk van marktprijzen. Met name bij de vergoeding van oud papier speelt dat de mondiale markt de prijs bepaalt. Hierdoor schommelt de vergoeding enorm. Vooraf is niet te voorspellen wat de vergoeding in een jaar zal zijn. Daarom wordt voorgesteld om jaarlijks bij de opmaak van de begroting uit te gaan van de gemiddelde vergoeding van de afgelopen tien jaar. In de jaren dat de vergoeding gemiddeld onder het begrootte bedrag ligt, wordt het tekort aangevuld vanuit de Voorziening afval. In jaren dat de vergoeding erboven ligt, wordt het meerdere teruggestort in de Voorziening afval. Door deze fluctuaties in de vergoeding voor oud papier en karton (OPK) te verrekenen met de voorziening, voorkomen we dat deze fluctuaties zorgen voor schommelingen in de Afvalstoffenheffing. Op begrotingsbasis is de Afvalstoffenheffing daarmee 100% kostendekkend.

Op basis van de prijs die ROVA als verwachting voor 2024 heeft afgegeven, zou dat nu betekenen dat er aan het einde van het jaar een bedrag van € 248.166,- moet worden onttrokken aan de voorziening. Het daadwerkelijke bedrag is na afloop van het jaar bekend.

Indien was besloten op begrotingsbasis uit te gaan van de vergoeding die ROVA doorgeeft, dan zou dat € 4,- per aansluiting extra bovenop het hierboven gemelde vaste deel van de Afvalstoffenheffing betekenen.

Risico's

MPH gaan meer betalen

Door te kiezen voor een andere verdeling van het vaste tarief voor de Afvalstoffenheffing, zullen MPH naar verhouding meer Afvalstoffenheffing gaan betalen. MPH vinden dit mogelijk geen eerlijke verdeling. Doordat de gemiddelde Afvalstoffenheffing daalt, blijft deze verhoging voor MPH beperkt tot 2,7%.

Financiën

Met de voorgestelde Afvalstoffenheffing en het lagere variabel tarief op restafval zien we dat het tarief op restafval een positief effect heeft op de hoogte van de totale (gemiddelde) Afvalstoffenheffing. Een volledige toelichting op de opbouw van de Afvalstoffenheffing staat in de Tarievennota 2024.

Communicatie

Nadat uw raad een besluit in deze genomen heeft, wordt dit verwerkt in de tarievennota en meegenomen in de communicatie rondom de begroting 2024. Ook zal een maatwerk communicatieplan worden uitgezet zodat we onrust zoveel als mogelijk kunnen voorkomen.

Vervolg

Na besluitvorming in uw raad worden de tarieven verwerkt in de Tarievennota 2024. Deze wordt aan u ter besluitvorming voorgelegd tijdens de begrotingsbehandeling in november.

Datum 20 september 2023

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer